

PAMATOJUMS

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” izstrādes **mērķis** ir pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) prevencijas sistēmu, kas veicinātu izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanu un ilgtspējīgu izaugsmi.

1. KONTEKSTS

Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" projekta Nr. 8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" (turpmāk – projekts "Pumpurs") īstenošanas nosacījumi paredz, ka līdz 2023. gada beigām projektā iesaistītās pašvaldības ir izstrādājušas tematisku rīcību programmu, kas nosaka pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmu un prioritātes.

PMP nopietni ierobežo izglītojamo izaugsmi un panākumu gūšanu profesionālajā jomā, kā arī padziļina vai turpina padziļināt nabadzību un sociālo izolētību.¹ Tādējādi tie rada gan sociālas problēmas, gan palielina sociālās atstumtības risku. PMP samazināšana un jauniešu izglītības sasniegumu uzlabošana ir vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi un atbilst gan "gudras izaugsmes" mērķim, paaugstinot prasmju līmeni, gan "integrējošas izaugsmes" mērķim, mazinot vienu no galvenajiem bezdarba un nabadzības riska faktoriem.²

Pašvaldības pienākums ir nodrošināt, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process, visi pašvaldībā deklarētie obligātās izglītības vecumposma izglītojamie iegūst izglītību, kā arī pašvaldībā ir efektīva visu iesaistīto dienestu un institūciju sadarbība PMP prevencijas darba plānošanai, īstenošanai un uzraudzībai.

PMP problemātiku Varakļānu novada pašvaldībā galvenokārt raksturo korelācija starp ģimeņu sociāli ekonomisko stāvokli un vispārējās motivācijas trūkumu. Lai samazinātu PMP gadījumu skaitu, nepieciešams izstrādāt sistematizētu un koordinētu aktivitāšu plānu, tādējādi nodrošinot pašvaldības institūciju, iestāžu, darba devēju, nevalstisko organizāciju, jaunatnes organizāciju iesaisti sistēmas darbībā.

PMP prevencijas sistēma ir pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas. Šīs sistēmas galvenās komponentes ir: 1) starpsistēmiskās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā, izrietoši no esošās situācijas izvērtējuma; 2) PMP risku identificēšana un izvērtēšana; 3) PMP prevencijas aktivitātes; 4) īstenošanas uzraudzība un regulāra datu monitorēšana.

¹ APA (2015). *The top 20 teaching and learning principles*. Vol. 46, No 8. Iegūts no: <https://www.apa.org/ed/schools/teaching-learning/top-twenty-principles.pdf>

² http://pumpurs.lv/sites/default/files/2023-01/VADLINIJAS_2023.pdf

2. ESOŠĀ SITUĀCIJA PAŠVALDĪBĀ

KATEGORIJA	APRAKSTS
<p><i>PMP riska izglītojamie</i></p>	<p>Varakļānu novada pašvaldībā mācības tiek īstenotas 1 vispārējās vidējās izglītības iestādē - Varakļānu vidusskolā. 2023. gadā Varakļānu vidusskolā izglītību iegūst 262 skolēni (1.-4.kl. - 90 skolēni, 5.-9.klase - 135 skolēni, 10.-12.klase - 37 skolēni). Laika periodā no 2021.-2023. gadam Varakļānu vidusskolā 27 bērniem konstatētas mācīšanās grūtības, 7 bērniem - mācīšanās traucējumi. 32 no šiem bērniem mācīšanās grūtības konstatētas 5.-9.klašu grupā. Varakļānu novada izglītības sistēma raksturojama kā kvalitatīva un stabila - to apliecina NPAIS sistēmas dati, kas apliecina, ka tajā nav reģistrēti nepilngadīgie, kuri bez attaisnojoša iemesla neapmeklē mācību iestādi, kā arī Varakļānu vidusskolā nav skolēnu, kuri pēc 9. klases un 12. klases būtu beiguši mācības ar liecību (nesaņemot apliecību vai atestātu). Izglītojamo īpatsvars ar zemiem VPD rezultātiem konstatēts matemātikā (29,5% izglītojamo). Izglītojamo, kuri atstāti uz otru gadu tajā pašā klasē, skaits un īpatsvars – 0,3%. Atskaitīto skaits vidusskolas posmā sasniedz vien 7,8% no kopējā vidusskolēnu skaita, kur par iemeslu atskaitīšanai ir izglītības iestādes maiņa.</p> <p>Fizisku un emocionālu vardarbību katru gadu piedzīvo vidēji 3 bērni, kuri vēršas pie sociālā pedagoga. Savukārt, labbūtības aptaujas skolā liecina, ka vardarbības upuru skaits ir lielāks, turklāt katrā klasē vismaz 1 skolēns nekad nejūtas droši.</p> <p>Galvenie PMP riskam pakļauto mērķa grupas izglītojamo riski: grūtības mācību satura apguvē, iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā, konflikti ar klases un skolas biedriem, otrgadniecība, problemātiska izglītības iestādes un ģimenes sadarbība.</p>
<p><i>PMP preventīvo un intervences pasākumu īstenošanā iesaistītas institūcijas</i></p>	<p>Ar Varakļānu novada domes 02.05.2023. sēdes lēmumu Nr.5.15. apstiprināta "Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa", tās sastāvā ietilpst: 1) pašvaldības Sociālā dienesta pārstāvis, 2) Varakļānu novada Bāriņtiesas pārstāvis; 3) Pašvaldības kārtībnieks; 4) Pašvaldības izglītības iestāžu pārstāvji; 5) Valsts policijas pārstāvis.</p>
<p><i>Pieejamie atbalsta pasākumi PMP riska grupas izglītojamajiem</i></p>	<p>Universālās prevencijas līmenī tiek nodrošinātas saistošas interešu izglītības nodarbības (robotika, animācijas filmu veidošanas nodarbības, kopienas programma, diskusiju klubi), nometnes, kā arī uz savstarpējo sadarbību vērsti tematiskie pasākumi mācību iestādes ietvaros un jauniešu centrā "Aplis".</p> <p>Selektīvās prevencijas līmenī darbā ar PMP mērķa grupām iesaistās jauniešu līderi, veicot darbu ar jaunatni un īstenojot jauniešu iniciatīvu projektus (2019.gadā: "Kopīgiem spēkiem sanāk", "Uzdrieksties!", 2020.gadā: "Klases stunda. Skolas līnija. EZIS Varakļāni", "Izaicinājums", 2021.gadā: "Pro-duk-tīvs", 2022.gadā: "EGOsistēmas"). Vienlaikus vecāki tiek informēti un izglītoti par PMP riska situācijām, rīkojot pieredzes apmaiņas pasākumus ar citiem vecākiem, kā arī piedaloties izglītojošās nodarbībās un runājot par fizisku / emocionālo vardarbību, tās sekām un iespējamu novēršanu.</p> <p>Indicētās prevencijas līmenī tiek nodrošinātas psihologa konsultācijas un tiek sniegta sociālā palīdzība ģimenēm, kā arī</p>

KATEGORIJA	APRAKSTS
	izstrādāti individuālie konsultāciju plāni, balstoties uz indivīda vajadzībām (ESF projekta Nr. 8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ietvaros Varakļānu novadā apgūtais finansējums laika periodā no 2021.-2023.gadam sastāda EUR 15 051.74).
<p><i>lesaistīto profesionāļu (pedagogu, atbalsta personāla, sociālo darbinieku, jaunatnes lietu speciālistu u.c.) kapacitāte un profesionālā kompetence darbā ar PMP riska izglītojamajiem</i></p>	<p>Izglītības iestādē pēc vajadzības tiek nodrošināta atbalsta personāla (pedagoga, psihologa, sociālā pedagoga, pedagoga palīga, speciālās izglītības pedagoga, asistenta, logopēda, ergoterapeita u.c.) pieejamība. Tiek plānota un īstenota pedagogu un atbalsta personāla kompetences pilnveide darbam ar PMP izglītojamajiem un izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām. Izglītojamajiem ir pieejamas atbalsta personāla konsultācijas ārpus izglītības iestādes. Izglītojamo skaits uz vienu pedagoģisko likmi - 9,9 skolēni. Atbalsta speciālistu likmju sadalījums - sociālais pedagogs (0,2 likmes) pedagoga palīgs (2 likmes), medmāsa (1 likme).</p>
<p><i>Sistēmas priekšrocības un izaicinājumi</i></p>	<p>Sistēmas priekšrocības - spēja operatīvi reaģēt uz radušos situāciju, jauniešiem saistošs preventīvo pasākumu plāns.</p> <p>Izaicinājumi un priekšlikumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Starpinstitucionālās sadarbības grupas sadarbības formāts raksturojams kā konstatējošs - darbības fokuss nav centrēts uz prevenciju. 2) Neskaidrība par datu plūsmu un to monitoringu - nepieciešams sistematizēti iegūt, monitorēt un apkopot datus starp iestādēm, nodrošinot agrīnu PMP riska faktoru novēršanu un identificējot jauniešu skaitu, kuri neapmeklē izglītības iestādi; 3) Attiecības starp vecākiem un izglītības iestādi raksturojamas kā formālas, - nepieciešams stiprināt šo saiti, izglītojot vecākus par prevencijas nozīmi. 4) Starpinstitūciju darba grupā nav iekļauts jauniešu centra pārstāvis. 5) Jaunatnes politikas vadītāja trūkums novadā. 6) Izglītības programmas valstiskā līmenī nenodrošina pietiekamu speciālistu daudzumu reģionos, attiecīgi atbalsta personāla trūkums Varakļānu novada izglītības iestādēs būtiski samazina PMP riska jauniešu agrīnu identificēšanu, tā kļūstot par lielāko izaicinājumu novada mēroga PMP risku mazinošajās aktivitātēs.

3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA

Šajā nodaļā tiek sniegts pašvaldības prevencijas sistēmas apraksts, raksturojot gan iesaistītās puses, gan procesus, gan prioritāros mērķus un sasniedzamos rezultātus.

3.1. Starpinstitūciju sadarbības modelis

Ar Varakļānu novada domes 02.05.2023. sēdes lēmumu Nr.5.15. apstiprināta "Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa", kuras mērķi ir: 1) uzlabot darbu ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem; 2) uzlabot preventīvo darbu ar bērniem, kuriem ir uzvedības problēmas, neattaisnoti izglītības iestādes apmeklējuma kavējumi, klaiņošana, zagšana, atkarības un citas problēmas; 3) veicināt ģimeņu ar bērniem un pašvaldības institūciju sadarbību bērnu un viņu ģimeņu problēmu risināšanā; 4) mazināt sociālo atstumtību pašvaldībā un analizēt stāvokli šajā jomā, kā arī sniegt priekšlikumus bērnu tiesību aizsardzības pilnveidošanai pašvaldībā.

Grupas darbu raksturo operativitāte - tā tiek sasaukta pēc grupas vadītāja vai grupas locekļu ierosinājuma, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī, ārkārtas gadījumos – nekavējoties.

Sadarbības grupas sastāvā ietilpst: 1) pašvaldības Sociālā dienesta pārstāvis, 2) Varakļānu novada Bāriņtiesas pārstāvis; 3) Pašvaldības kārtībnieks; 4) Pašvaldības izglītības iestāžu pārstāvji; 5) Valsts policijas pārstāvis.

Atbildīgo institūciju vadītāji norāda, ka novada lielums un iedzīvotāju daudzums ļauj savlaicīgi monitorēt PMP riskus, tādējādi īstenojot agrīnu to prevenciju un operatīvā līmenī attīstot sadarbību starp sociālo dienestu un izglītības iestādi. Vienlaikus starpinstitūciju sadarbības modeli raksturo sašķeltība datu apkopošanas un monitorēšanas ziņā, tādējādi radot nepilnvērtīgu novada PMP risku ainu.

3.2. Stratēģiskie mērķi

Attēls Nr.1 "Stratēģisko mērķu un sagaidāmo rezultātu kartējums"

ID	MĒRĶIS	SAGAIĀMAIS REZULTĀTS
1	2	3
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA		
1.	➤ Jauniešu kopienas stiprināšana un izglītošana	➤ Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri iesaistīti ārpuskolas aktivitātēs. ➤ Labākas iespējas agrīnai PMP risku identificēšanai.

<p>2.</p> <p>3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vecāku izglītošana audzināšanas jautājumos ➤ Speciālistu kapacitātes palielināšana 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzlabojušās bērnu un vecāku savstarpējās attiecības. ➤ Pieaugusi vecāku iesaiste izglītības procesos. ➤ Pieaudzis speciālistu skaits novadā, t.sk., novadā ir jaunatnes politikas vadītājs.
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA		
<p>4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana ➤ Uzvedības un mācīšanās iemaņu veicināšana 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mazinājies vardarbībai pakļauto bērnu skaits. ➤ Pieaudzis skolēnu skaits, kuri mācību procesā piedzīvo izdošanos. ➤ Pieaudzis skolēnu skaits, kuri nepamet mācības un absolvē izglītības iestādi.
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA		
<p>5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzlabojusies starpinstitūciju sadarbība un koordinācija atbalsta sniegšanā. ➤ Palielinājies izglītojamo skaits, kuri turpina mācības. ➤ Uzlabojusies izglītojamo / vecāku izpratne par mācību procesa atbalsta sistēmu.

Attēls Nr.2 "Stratēģisko mērķu politikas rezultatīvie rādītāji"

Nr. p. k.	REZULTATĪVAIS RĀDĪTĀJS	BĀZES VĒRTĪBA	SASNIEDZAMĀ TENDENCE		DATU AVOTS
			2025	2028	
1	2	3	4	5	6
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA					
1.	Izglītojamo īpatsvars, kuri reģistrēti vismaz vienā interešu izglītības programmā	tiks noteikta 2023.gada septembrī	Līdz 10%	Līdz 20%	VIIS
2.	Augsta vecāku apmierinātība ar dalību bērnu audzināšanas atbalsta grupās	tiks noteikta 2023.gadā	Līdz 60%	Līdz 70%	aptauja
3.	Atbalsta speciālistu (psihologs, sociālais pedagogs, logopēds) skaits izglītības iestādēs novadā	tiks noteikta 2024.gadā	slodžu pieaugums par 0,2	1 slodze	pašvaldība
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA					
4.	Pedagogu īpatsvars, kuri apguvuši PMP riska grupas izglītojamo identificēšanas praksi	30% (2023)	Līdz 50%	Līdz 70%	Koordinators izglītības jautājumos / direktors

5.	Izglītojamo skaits (%), kuriem ir nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novērtēšanai.	11% (2023)	Līdz 12%	Līdz 15%	Izglītības iestāde
6.	Izglītojamo skaits (%), kuriem ir nodrošinātas karjeras konsultācijas iespējas (7.-12.klase)	70% (2023)	Līdz 75%	Līdz 80%	Izglītības iestāde
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA					
7.	Izglītojamo īpatsvars, kuri pēc pamatzglītības pabeigšanas neturpina mācības vidējā (vispārējā vai profesionālajā) izglītībā.	tiks noteikts 2023.gadā	4%	%3	Izglītības iestāde
8.	Periodiski un cikliski Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupas sapulču protokoli	2 (2023)	Palielinājums līdz 20%	Palielinājums līdz 40%	Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa

4. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS PLĀNS PAŠVALDĪBĀ

4.1.PMP prevencijas aktivitāšu nodrošinājuma plāns 2024.-2028.gadam

Tabula Nr.1 "Vidēja termiņa PMP prevencijas aktivitāšu nodrošinājuma plāns"

ID	MĒRĶIS	ID	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA	IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS	ĪSTENOŠANAS PERIODS (minimums 4 gadu periodos)				
							2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8				
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA											
1.	Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas jautājumos	1.1	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības vecākiem	iesaistīti vismaz 30% vecāku	Varakļānu vidusskola	Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis" Pašvaldība, NVO - potenciālais pakalpojuma sniedzējs	X	X	X	X	X
2.	Jauniešu kopienas stiprināšana	2.1.	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības jauniešiem	2 pasākumi gadā	Jauniešu centrs	Jauniešu centrs, Varakļānu vidusskola, NVO-potenciālais pakalpojuma sniedzējs	X	X	X	X	X

3.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	3.1.	Pasākumu cikls "Ieklausies, izproti, palīdzi"	2 pasākumi gadā	Sociālais dienests, Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"	Jauniešu centrs, NVO -potenciālais pakalpojuma sniedzējs	X	X	X	X	X
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA											
4.	Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP	4.1.	Pieredzes apmaiņas pasākums pedagogiem citā pašvaldībā 1 reizi gadā	1 pasākums gadā	Varakļānu vidusskola	Pašvaldība, citas izglītības iestādes	X	X	X	X	X
5.	Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana	5.1.	Nometne / apmācības bērniem	Iesaistīti 75% izglītojamo	Varakļānu vidusskola	Pašvaldība, jauniešu centrs "APLIS"	X	X	X	X	X
		5.2.	Pieredzes apmaiņas pasākums jauniešiem citā pašvaldībā 1 reizi gadā	1 pasākums gadā	Varakļānu vidusskola	Pašvaldība, citas izglītības iestādes	X	X	X	X	X
		5.3.	Jauniešu centra aktivitātes	6 saliedēšanās aktivitātes gadā	Jauniešu centrs "APLIS"	Varakļānu vidusskola, pašvaldība	X	X	X	X	X
6.	Uzvedības un mācīšanās iemaņu veicināšana	6.1.	Apmācības / konsultācijas bērniem	Iesaistīti 75% izglītojamo	Varakļānu vidusskola	Pašvaldība, jauniešu centrs "APLIS"	X	X	X	X	X
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA											

7.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	7.1	Atbalsta personāls katrā no izglītības iestādēm (Varakļānu vidusskola, PII "Sprīdītis")	Logopēds - 2 slodzes, Sociālais pedagogs - 2 slodzes Psihologs - 2 slodzes	Varakļānu novada pašvaldība	Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis", Sociālais dienests	X	X	X	X	X
		7.2.	Mentora / mediatora programma	1 slodze	Varakļānu novada pašvaldība	Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis", Sociālais dienests, citas pašvaldības	X	X	X	X	X

4.2. Prevencijas aktivitātes un darba uzdevumi

Tabula Nr.2 "Darba uzdevumi PMP preventijas sistēmas ieviešanas plāna izpildei"

PL	MĒRĶIS		PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI			IESAISTĪTĀS PUSES	
	ID	MĒRĶA NOSAUKUMS	ID	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	ID	DARBA UZDEVUMA NOSAUKUMS (un apraksts, ja nepieciešams)	IZPILDES TERMIŅŠ (sākuma un beigu datums)	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1.	Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas	1.1.	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības vecākiem	1.1.1.	Anketēšana vecāku vajadzību apzināšanai	2024.gada janvāris - 2024.gada februāris	Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde	Varakļānu novada pašvaldība

1.		jautājumos						“Sprīdītis”	
					1.1.2.	Programmu izstrāde / speciālistu piesaiste	2024.gada marts - 2024.gada maijs	Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde “Sprīdītis”, Sociālais dienests	Varakļānu novada pašvaldība
					1.1.3.	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības	2024.gada septembris - 2028.gads	Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde “Sprīdītis”	Varakļānu novada pašvaldība
	2.	Jauniešu kopienas stiprināšana	2.1.	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības jauniešiem	2.1.1.	Anketēšana jauniešu interešu / problēmu apzināšanai	2024.gada janvāris - 2024.gada februāris	Varakļānu vidusskola	Varakļānu novada pašvaldība
					2.1.2.	Varakļānu vidusskolas pašpārvaldes sadarbība ar jauniešu centru, izstrādājot aktivitāšu plānu pēc metodes “jaunietis jaunietim”	2024.gada marts - 2024.gada maijs.	Varakļānu vidusskola	Varakļānu novada pašvaldība
					2.1.3.	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības jauniešiem	2024.gada septembris - 2028.gads	Varakļānu vidusskola	Varakļānu novada pašvaldība
3.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	3.1.	Pasākumu cikls “Ieklausies, izproti, palīdzi”	3.1.1.	Atbalsta personāla izveidots apmācību cikls.	2024.gada janvāris - 2024.gada	Varakļānu vidusskola, Sociālais	Varakļānu novada pašvaldība	

							maijs	dienests, pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"	
					3.1.2.	Pasākumu cikls "Ieklausies, izproti, palīdzi"	2024.gada septembris - 2028.gads.	Varakļānu vidusskola, Sociālais dienests, pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"	Varakļānu novada pašvaldība
2.	4.	Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP	4.1.	Pieredzes apmaiņas pasākums pedagogiem citā pašvaldībā	4.1.1.	Supervīzija starp novada izglītības iestādēm	2024.gada janvāris-2024.gada marts	Varakļānu vidusskola, pirmsskolas izglītības iestāde	Varakļānu novada pašvaldība
					4.1.2.	Pieredzes apmaiņa ar citu pašvaldību izglītības iestādēm	2024.gada aprīlis - 2028.gads.	Varakļānu vidusskola, pirmsskolas izglītības iestāde	Varakļānu novada pašvaldība
	5.	Vienaudužu savstarpējo attiecību uzlabošana	5.1.	Nometne / apmācības bērniem	5.1.1.	Sadarbība ar NVO, lai ar neformālām metodēm darbseminārā apzinātu un identificētu jauniešu problēmas.	2024.gada janvāris - marts	Varakļānu vidusskola, Jauniešu centrs "APLIS"	Varakļānu novada pašvaldība
					5.1.2.	NVO izstrādātas apmācības jauniešiem	2024.gada oktobris - 2028.gads.	Varakļānu vidusskola, NVO	Varakļānu novada pašvaldība
			5.2.	Pieredzes apmaiņas pasākums jauniešiem citā pašvaldībā	5.2.1.	Varakļānu vidusskolas pašpārvaldes kontaktu dibināšana ar citu skolu	2024.gada janvāris - 2024.gada marts.	Varakļānu vidusskola	Varakļānu novada pašvaldība

						pašpārvaldēm.			
					5.2.2.	Skolu pašpārvalžu un skolēnu tīklošanās pasākums "Izstāsti sevi"	2024.gada oktobris - 2028.gads.	Varakļānu vidusskola	Varakļānu novada pašvaldība
			5.3.	Jauniešu centra aktivitātes	5.3.1	Jauniešu centra organizēti jauniešu saliedēšanas pasākumi sadarbībā ar jauniešu NVO - piedzīvojumu pārgājieni, ekskursijas un labbūtības metodes.	2024.gada oktobris - 2028.gads.	Jauniešu centrs "APLIS"	Varakļānu novada pašvaldība
	6.	Uzvedības un mācīšanās iemaņu veicināšana	6.1.	Apmācības / konsultācijas bērniem	6.1.1.	Sadarbība ar atbalsta personālu, lai apzinātu un identificētu jauniešu problēmas.	2024.gada janvāris - marts	Varakļānu vidusskola, Sociālais dienests	Varakļānu novada pašvaldība
					6.1.2.	Atbalsta personāla organizētas apmācības / konsultācijas.	2024.gada oktobris - 2028.gads.	Varakļānu vidusskola, Sociālais dienests	Varakļānu novada pašvaldība
3.	7.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	7.1.	Atbalsta personāls (psihologs, logopēds, sociālais pedagogs) izglītības iestādēs novadā (Varakļānu vidusskola, PII "Sprīdītis")	7.1.1.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, Labklājības ministrijas.	2024.gads - 2028.gads	Varakļānu novada pašvaldība	Varakļānu novada pašvaldība
			7.2.	Mentora / mediatora programma	7.1.2.	Finansējuma piesaiste no ES	2024.gads - 2028.gads	Varakļānu novada	Varakļānu novada

						projektiem.		pašvaldība	pašvaldība
--	--	--	--	--	--	-------------	--	------------	------------

4.3.PMP prevencijas aktivitātēm nepieciešamo resursu ieguves plāns

Tabula Nr.3 PMP prevencijas aktivitātēm nepieciešamo resursu ieguves plāns

PL	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	AKTIVITĀTES PLĀNOTAIS SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI (cilvēkresursi, atbalsta resursi, finanšu resursi, laika resursi)	FINANŠU AVOTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	6
1.	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības vecākiem	aktivitātēs iesaistīti vismaz 30% skolēnu vecāki	Cilvēkresursi - anketētājs un iegūto datu apkopotājs vecāku vajadzību apzināšanai (1); izglītības pasākumu plāna izstrādātāji (5); pasākumu vadītāji. Atbalsta resursi: pašvaldības atbalsts telpu nomas jautājumā. Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām.	Varakļānu vidusskola

	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības jauniešiem	Īstenoti 2 pasākumi gadā	Cilvēkresursi - anketētājs un iegūto datu apkopotājs jauniešu problēmu vajadzību apzināšanai (1); izglītības pasākumu plāna izstrādātāji, atbalsta personāls (5); pasākumu vadītāji. Atbalsta resursi: pašvaldības atbalsts telpu nomas jautājumā. Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām.	Jauniešu centrs "APLIS"
	Pasākumu cikls "Ieklausies, izproti, palīdzi"	Īstenoti 2 pasākumi gadā	Cilvēkresursi - anketētājs un iegūto datu apkopotājs sabiedrības vajadzību apzināšanai (1); izglītības pasākumu plāna izstrādātāji (5); pasākumu vadītāji. Atbalsta resursi: pašvaldības atbalsts telpu nomas jautājumā. Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām.	Sociālais dienests, Varakļānu vidusskola, Pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"
2.	Pieredzes apmaiņas pasākums pedagogiem citā pašvaldībā	Īstenots 1 pasākums gadā	Cilvēkresursi - supervizors, pasākumu koordinētājs (1). Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām.	Varakļānu vidusskola
	Nometne / apmācības bērniem	iesaistīti 75% izglītojamo	Cilvēkresursi - NVO pārstāvis /	Finansējuma piesaiste no ES projektiem,	Varakļānu vidusskola

			darbsemināra veidotājs, koordinētājs (1); apmācību plāna izstrādātājs (1); apmācību vadītājs (1). Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	nacionāla mēroga atbalsta programmām.	
	Pieredzes apmaiņas pasākums jauniešiem citā pašvaldībā	Īstenots 1 pasākums gadā	Cilvēkresursi - pašpārvalžu sadarbības koordinators (1), pasākuma organizators (1). Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām.	Varakļānu vidusskola
	Jauniešu centra aktivitātes	Īstenotas 6 saliedēšanās aktivitātes gadā	Cilvēkresursi - saliedēšanās aktivitāšu vadītājs (1). Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām. Sadarbība ar jauniešu NVO, veidojot kopīgus projektus.	Jauniešu centrs "APLIS"
	Apmācības / konsultācijas bērniem	Iesaistīti 75% izglītojamo	Cilvēkresursi – atbalsta personāls, koordinētājs (1); apmācību plāna izstrādātājs (1); apmācību vadītājs (1). Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām. Sadarbība ar jauniešu NVO, veidojot kopīgus projektus.	Varakļānu vidusskola, Sociālais dienests, Varakļānu novada pašvaldība
3.	Atbalsta personāls izglītības iestādēs	Varakļānu vidusskolā: Logopēds - 1 slodze, Sociālais pedagogs - 1	Cilvēkresursi - speciālisti. Finanšu resursi -	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga	Varakļānu novada pašvaldība

		slodze Psihologs - 1 slodze. PII "Sprīdītis": Logopēds - 1 slodze, Sociālais pedagogs - 1 slodze Psihologs - 1 slodze.	publiskā finansējuma piesaiste. Atbalsta resursi - valsts atbalsta programmas speciālistu piesaistei reģionos.	atbalsta programmām.	
	Mentora / mediatora programma	1 slodze	Cilvēkresursi - speciālisti. Finanšu resursi - publiskā finansējuma piesaiste. Atbalsta resursi - sadarbība ar reģiona pašvaldībām kopīga pasākuma īstenošanā.	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām.	Varakļānu novada pašvaldība

4.4.PMP prevencijas aktivitāšu rezultātu uzskaitē un analīzes metodika

Tabula Nr.4 PMP prevencijas aktivitāšu rezultātu uzskaitē un analīze

PL	MĒRĶIS	AKTIVITĀTE	REZULTATĪVAIS RĀDĪTĀJS			IETEKMES NOVĒRTĒŠANA	IETEKMES FAKTORU ANALĪZE (skaidrojums par apstākļiem, kas kavēja vai veicināja rezultātu sasniegšanu)
			IEGULDĪTAIS FINANSĒJUMS (EUR)	AKTIVITĀTES PLĀNOTAIS SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	IZPILDE (sasniegtā vērtība atbilstoši rezultatīvajam rādītājam)		
1	2	3		4	5	6	7
1.	Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas jautājumos	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības vecākiem		aktivitātēs iesaistīti vismaz 30% skolēnu vecāki			
	Jauniešu kopienas stiprināšana	Neformālās izglītības pasākumi un nodarbības jauniešiem		Īstenoti 2 pasākumi gadā			
	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	Pasākumu cikls "Ieklausies, izproti, palīdzi"		Īstenoti 2 pasākumi gadā			
2.	Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP	Pieredzes apmaiņas pasākums citā pašvaldībā		Īstenots 1 pasākums gadā			
	Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana	Nometne / apmācības bērniem		iesaistīti 75% izglītojamo			
		Pieredzes apmaiņas pasākums citā		Īstenots 1 pasākums gadā			

		pašvaldībā					
		Jauniešu centra aktivitātes		Īstenotas 6 saliedēšanās aktivitātes gadā			
	Uzvedības un mācīšanās iemaņu veicināšana	Apmācības / konsultācijas bērniem		iesaistīti 75% izglītojamo			
3.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	Atbalsta personāls katrā no izglītības iestādēm (Varakļānu vidusskola, PII "Sprīdītis")		Logopēds - 2 slodzes, Sociālais pedagogs - 2 slodzes Psihologs - 2 slodzes			
		Mentora / mediatora programma		1 slodze			

4.5.PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas uzraudzība

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” ieviešanas un uzraudzības sistēmas pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu sistēmas īstenošanu. Par sistēmas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu rīcības programmā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Varakļānu novada pašvaldība. Par sistēmas ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību atbildīga ar 25.05.2023. Varakļānu novada domes sēdes lēmumu Nr.7.15.apstiprinātā rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmas un ieviešanas plāns” 2024.-2028.gadam izstrādes darba grupa (turpmāk – darba grupa).

Par sistēmas īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas rīcības programmā. Sistēmas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības programmā noteiktās aktivitātes. Varakļānu novada vidusskolas uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi organizējot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izziņāšanu; arī šie dati var tikt izmantoti sistēmas ieviešanas uzraudzībai.

Darba grupa rīko ikgadējas sanāksmes vismaz divas reizes gadā, lai pārrunātu sistēmas ieviešanas procesu, aktualitātes un radušos problēmjasautājumus:

1)**Darba grupa sagatavo ikgadēju pārskatu par sistēmas ieviešanu**, kas tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, plānotajām aktivitātēm, un, ja nepieciešams, tas kalpo kā pamats rīcības programmas aktualizācijai, ko ieteicams veikt katru gadu. Rīcības programmas aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētajā rīcības programmas redakcijā ir jāiekļauj plānotās izmaiņas – jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās. Ikgadējo sistēmas ieviešanas un uzraudzības pārskatu un, ja attiecināms, aktualizētu rīcības programmu, darba grupa izstrādā pirms katra mācību gada sākuma (orientējoši augusta mēnesī) un prezentē to pašvaldības vadībai.

2) Līdz katra gada maija mēneša beigām **darba grupa iesniedz informāciju par iepriekšējā gadā PMP plāna ietvaros sasniegtajiem rezultātiem** pašvaldības izpilddirektoram, kurš šos datus apkopo un publicē pašvaldības gada publiskā pārskata sadaļā “Izglītība”.

3) Ņemot vērā rīcības programmas aktivitātes, uzdevumus un mērķus, **darba grupa rīko ikgadēju sanāksmi decembra mēnesī**, lai Varakļānu novada pašvaldības Centralizētajai grāmatvedībai iesniegtu priekšlikumus **par nākamā gada budžetu**, paredzot tajā iekļaujamās PMP aktivitātes un pārrunājot investīciju iespējas. Sistēmas aktualizēšanu un, ja attiecināms, papildināšanu ieteicams veikt ne vēlāk kā 2026. gadā, nemainot izvirzītos stratēģiskos mērķus, bet pārskatot plānoto darbību aktualitāti, kā arī veicot izvirzīto rezultatīvo rādītāju starpposma izvērtējumu.

PMP prevencijas sistēma ir papildināma atbilstoši ES, valsts un reģionāla mēroga aktualitātēm izglītības politikā, cita starpā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamajiem ES u.c. finanšu resursiem.

